

Fréttabréf AkureyrarAkademíunnar

júní 2024

Kæru viðtakendur!

Hér er greint frá helstu tíðindum í starfinu frá því að síðasta fréttabréf var sent út í apríl sl. Góðar stundir!

Akureyri í myndlist

Heiða Björk Vilhjálmisdóttir, verkefnastjóri fræðslu og miðlunar hjá Listasafninu á Akureyri, verður með fyrirlestur í salnum á hjúkrunarheimilinu Lögmannahlíð, Vestursíðu 9, Akureyri, föstudaginn 28. júní nk., kl. 13:30. Í fyrirlestrinum verður fjallað um valin verk úr safneign Listasafnsins. Skoðuð verða sérstaklega verk þar sem Akureyri og nærsveitir eru myndefnið og meðal annars tekin dæmi af verkum eftir listamennina Freymóð Jóhannsson, Einar Helgason, Elísabetu Geirmundsdóttur, Guðmund Ármann Sigurjónsson, Katrínu Jósepsdóttur og Kristínu Jónsdóttur. Fyrirlesturinn er hluti af viðburðaröð AkureyrarAkademíunnar á þessu ári fyrir íbúa hjúkrunarheimilanna og aðra bæjarbúa. Norðurorka hf. styrkir viðburðinn. Verið öll velkomin!

Ársfundur 2024

Ársfundur AkureyrarAkademíunnar 2024 fór fram 15. maí sl. Á dagskrá voru aðalfundarstörf samkvæmt 12. gr. [skipulagsskrár](#) AkAk. Hér er greint frá stjórn og fulltrúaráði fyrir starfsárið 2024-2025 og stiklað er á stóru um starfsemina á síðasta starfsári.

- **Stjórn og fulltrúaráð**

Í stjórn eru Sigurgeir Guðjónsson, formaður, Þórhallur S. Bjarnason, gjaldkeri, og Þorgerður Anna Björnsdóttir, ritari. Í fulltrúaráði eru Bryndís Fjóra Pétursdóttir, Gunnar Árnason, Jón Örn Pálsson og Margrét Guðmundsdóttir.

- **Fjármál og rekstur**

Ársreikningur AkAk fyrir árið 2023 sýnir jafnvægi í fjármálum og rekstri og er rekstrarafkoma ársins jákvæð um kr. 730 þúsund. Rekstrartekjur eru 14,2 m.kr. og rekstrargjöld 11,6 m.kr.

- **Aðstaða og innanhússtarf**

Í húsnæði AkAk eru vinnuþléss fyrir 12 einstaklinga hverju sinni. Að auki leigir bókhaldsþjónustan Dill ehf. rými í húsnæði AkAk og þar starfa tveir starfsmenn. Alls voru 27 einstaklingar með vinnuaðstöðu hjá AkAk á starfsárinu 2023- 2024, til lengri eða skemmri tíma. Eins og áður hefur innanhúsfolk unnið að fjölbreyttum viðfangsefnum: stundað háskólanám, sinnt störfum óháð staðsetningu, unnið að frumkvöðla- og nýsköpunarverkefnum, og að rannsóknum og þekkingarsköpun sem sjálfstætt starfandi fræðimenn. Vegna áhrifa kórónufaraldursins voru færri einstaklingar með vinnuaðstöðu hjá AkAk á starfsárinu 2022 - 2023 og einnig á starfsárinu 2021-2022, annars vegar 18 og hins vegar 16.

Einn liður í stefnu AkAk er að leggja fyrir árlegar kannanir meðal þeirra sem leigja þar vinnuáðstöðu þar sem spurt er um viðhorf til aðstöðu og þjónustu hjá AkAk og var fyrsta könnunin lögð fyrir vorið 2022. Markmiðið er að greina starfsemina og að nýta niðurstöður til að bæta hana. Niðurstöður könnunarinnar vorið 2024, eins og fyrri kannana, sýna almenna ánægju með aðstöðu og þjónustu hjá AkAk og þar hafa komið fram gagnlegar upplýsingar um á hvaða sviðum þurfi að skerpa á áherslum, svo sem varðandi ýmis konar búnað. Sem dæmi þá voru keypt rafdrifin hæðarstillanleg vinnuborð haustið 2023 og áður var tæknibúnaði komið fyrir í fundarherberginu til að bæta aðstöðu innanhúsfólks til að stunda nám og sinna öðrum verkefnum, óháð staðsetningu.

Löng hefð er fyrir félagslegri samveru og ýmsu samstarfi innanhúsfólks, eins og tiltektardögum, súpufundum, vorferðum og jólaboðum. Á súpufundum hittist fólk í hádeginu og segir frá verkefnum sínum og rætt er um það sem er á döfinni í starfsemi AkAk.

- **Miðlun upplýsinga**

Á starfsárinu komu út samkvæmt áætlun fimm fréttabréf en þau hófu göngu sína í nóvember 2020. Tilgangur fréttabréfanna er að miðla upplýsingum til félaga og samstarfsaðila um það helsta sem er efst á baugi í starfinu hverju sinni hjá AkAk og að styrkja gagnkvæm tengsl og samskipti.

Árið 2021 voru 15 ár frá stofnun Félags sjálfstætt starfandi fræðimanna á Norðurlandi og sjö ár frá stofnun AkureyrarAkademíunnar. Í tilefni af þessum tímamótum kom út [skýrsla](#) á vegum AkAk sem Margrét Guðmundsdóttir, sagnfræðingur, tók saman. Skýrslan felur annars vegar í sér skrá yfir verkefni sem fólk vann að hjá félaginu og Akademíunni á þessu 15 ára tímabili og hins vegar yfir viðburði á sama tíma. Tilgangurinn með skýrslunni var upplýsa almenning og stjórnvöld um það mikla og fjölbreytta starf sem farið hefur fram undir merkjum félagsins og AkAk. Skránum var komið fyrir í [gagnagrunni](#) á vefsíðu AkAk sem hægt er að fletta upp í með leitarorðum. Búið er að uppfæra skránar frá því að skýrslan kom út og til ársloka 2023.

- **Ytra samstarf**

Akureyrarbær

Vorið 2021 gerðu Akureyrarbær og AkAk með sér samstarfssamning sem hefur það markmið að styðja við frumkvöðlastarf og um leið starfsemi AkAk með því að bjóða tveimur einstaklingum sem vinna að þróun nýsköpunar- og frumkvöðlaverkefna upp á vinnuáðstöðu í húsnæði AkAk sem Akureyrarbær greiðir fyrir. Úthlutunartímabil eru tvö á hverju ári, annars vegar frá 1. mars – 31. ágúst og hins vegar frá 1. september – 28. febrúar og er auglýst eftir umsóknum í janúar/febrúar vegna fyrra tímabilsins og í ágúst vegna þess síðara. Við mat á umsóknum skal m.a. taka mið af eftirfarandi þáttum:

- a) Nýsköpunargildi þeirra hugmynda sem felast í því verkefni sem umsækjendur ætla að vinna að.
- b) Að öðru jöfnu skal miða við að hugmynd og/eða viðskiptaáætlun sé í þróun og að eiginleg starfsemi sé ekki hafin. Gæta skal þess að verkefni umsækjanda sé ekki í samkeppni við starfsemi sem fyrir er á markaði.
- c) Að verkefni umsækjanda falli vel að því starfi sem fyrir er hjá AkureyrarAkademíunni.

Haustið 2021 var í fyrsta skipti auglýst eftir umsóknum, og fóru þær ágætlega af stað, en bakslag varð á árinu 2022 vegna Covid-19 og samkomutakmarkana. Umsóknir fóru aftur í gang þegar kom fram á árið 2023 og hafa síðan þá verið á bilinu tvær til þrjár á hverju úthlutunartímabili. Reynslan sýnir líka

að það hefur tekið tíma að ná til samfélagsins, kynna þau tækifæri sem felast í samningnum og festa hann í sessi.

Frumkvöðlarnir hafa unnið að fjölbreyttum verkefnum: hugbúnaðarlausnum á netinu fyrir fyrirtæki, dans- og hreyfimeðferð sem meðferðaráætlun fyrir félagslega heilsu á Íslandi, varðveislu sagnaarfs um álfa og huldufólk á Akureyri/Eyjafirði, uppbyggingu hátæknigróðurhúss, kynningar- og fræðsluefni um tegundir og táknfræði blóma í menningar- og sögulegu samhengi, uppbyggingu núvitundarseturs, uppbyggingu hreinlætisaðstöðu á ferðamannastöðum, gerð sjónvarpsþátta um óbyggðir á Íslandi, undirbúningi að Sjávarlífssafni á Akureyri og gerð sýningar um sjávarlíf, undirbúningi að leiklistarskóla á Akureyri fyrir aldurinn 16 - 23ja ára og leiklistarnámskeiði fyrir fólk á aldrinum 67 ára og eldri.

Samningurinn við Akureyrarbæ gildi til 1. maí 2024, og var skrifað undir [nýjan samning](#) þann 16. maí sl.

Háskólinn á Akureyri

AkAk og HA efndu til þekkingarþings háskóla, háskóla- og þekkingarsetra á Norður- og Austurlandi í HA í október 2023 með það fyrir augum að koma af stað umræðu um frekara samstarf í framtíðinni, sem og að búa til vettvang fyrir kynningar á stofnunum og samtökum. Þingið sóttu 16 fulltrúar frá 10 stofnunum sem kynntu starfsemi sinna stofnana. Í kjölfarið var fundað aftur til að ræða um næstu skref í samstarfinu.

Samstarfssamningur AkAk og HA var [endurnýjaður](#) í október 2023 og gildir hann til næstu þriggja ára. Markmið samningsins er eins og áður að efla samstarf milli aðila og stuðla að sem bestri nýtingu sérfræðiþekkingar, kunnáttu, efniviðs og aðstöðu sem samningsaðilar búa yfir. AkAk sendir árlega til HA upplýsingar um þá fræði- og vísindamenn sem starfa innan AkAk með það fyrir augum að HA geti leitað til þeirra um að taka að sér stundakennslu eða önnur verkefni.

Í vor var haldinn opinn viðburður á vegum Félagsvísindadeildar HA og AkAk þar sem Haukur Arnþórsson, sjálfstætt starfandi fræðimaður og félagi í ReykjavíkurAkademíunni, kynnti nýja bók sína *Mín eigin lög* á hádegisfundi í HA.

ReykjavíkurAkademían

Haustið 2023 efndi ReykjavíkurAkademían til fræðisamstarfs í samstarfi við AkAk og fleiri aðila. Þar var sjónum beint að hlutverki hug- og félagsvísinda, þeim hluta fræðasamfélagsins sem starfar utan háskólanna, að opinberri fjármögnun áhugadrifinna rannsókna og möguleikum ungs fræðafólks að láta til sín taka við rannsóknir og þekkingarmiðlun.

Samstarfssamningur AkAk og RA var [endurnýjaður](#) þann 15. maí sl. Markmið samningsins er eins og áður að efla samstarf akademíanna og félaganna með áherslu á samráðsfundi og málþing, miðlun hagnýtra og stjórnunartengdra upplýsinga, rannsóknir og miðlun, og nýtingu aðstöðu og húsnæðis. Þeir sem leigja vinnuaðstöðu á hvorum stað fyrir sig geta fengið endurgjaldslaus afnot af vinnuaðstöðu í hinni akademíunni, allt að einum mánuði.

Einnig hefur sameiginlegur póstlisti akademíanna verið notaður til að miðla ýmsum upplýsingum og fréttum.

- **Viðburðir**

Fyrirlestrar fyrir íbúa hjúkrunarheimilanna og aðra bæjarbúa

Undanfarin ár hefur verið samstarf á milli AkAk og öldrunarheimila Akureyrar, og nú hjúkrunarheimila Heilsuverndar, sem felur í sér að bjóða íbúum heimilanna upp á fræðandi og aðgengilega fyrirlestra um fjölbreytt viðfangsefni sem eru líka opnir fyrir aðra bæjarbúa. AkAk leitar bæði til félaga sinna um tillögur að fyrirlestrum og líka til einstaklinga utan hópsins. Í desember 2022 fékk AkAk styrk hjá Menningar- og viðurkenningasjóði KEA til að vera með fjóra fyrirlestra á árinu 2023 fyrir íbúa hjúkrunarheimilanna og aðra bæjarbúa, og sóttu þá um 180 gestir.

Í desember 2023 og í janúar 2024 fékk AkAk styrki hjá Menningar- og viðurkenningasjóði KEA og Norðurorku hf. til að vera með fyrirlestra á árinu 2024 fyrir íbúa hjúkrunarheimilanna og aðra bæjarbúa. Skipulagðir voru samtals átta fyrirlestrar sem dreifast á mánuðina apríl, maí, júní, ágúst, september og október, og fara þeir ýmist fram á Hlíð eða Lögmanshlíð. Um 100 gestir sóttu fyrirlestrana í apríl og maí.

Málþing

AkAk stóð fyrir tveimur málþingum á starfsárinu sem um 110 gestir sóttu.

Það fyrri var haldið í samstarfi við Akureyrarbæ og fór fram í Menningarhúsinu Hofi í nóvember 2023 og var yfirskriftin *Á brún hengiflugsins?* Þar var fjallað um stefnu Akureyrarbæjar í umhverfis- og loftslagsmálum og það sem gera þurfi hér í bænum til að takast á við loftslagsvána. Inngangserindi fluttu Rut Jónsdóttir, forstöðumaður umhverfis- og sorpmála hjá Akureyrarbæ, og Stefán Gíslason, stofnandi og eigandi UMÍS ehf. Environice. Pallborðsumræður voru tvískiptar þar sem annars vegar voru dregin fram viðhorf unga fólksins til umhverfis- og loftslagsmála og hins vegar var lagt almennt mat á stöðuna og horft fram á veginn. Eftir hvort pallborð um sig var gefinn kostur á spurningum úr sal og sköpuðust frjóar og fjörmiklar umræður. Málþingsstjóri var Silja Jóhannesar Ástudóttir, samskiptastjóri Háskólans á Akureyri, og félagi í AkAk.

Seinna málþingið var haldið í Menningarhúsinu Hofi, í maí sl. og var það alfarið á vegum AkAk. Tilefnið var að á þessu ári eru 80 ár frá því að lýðveldi var stofnað á Íslandi þann 17. júní 1944. Með þessu vildi AkAk bjóða upp á vettvang fyrir samræður og skoðanaskipti fræðimanna og almennings um lýðveldisstofnunina, stöðu og þróun lýðveldis og lýðræðis á Íslandi. Málþingsstjóri var Þorgerður Anna Björnsdóttir, kínverskufræðingur, verkefnastjóri við Konfúsíusarstofnun Háskóla Íslands og félagi í AkAk. Umræður á málþinginu fóru fram í tveimur málstofum með þátttöku fræðimanna við Háskólann á Akureyri og Háskóla Íslands. Í fyrri málstofunni ræddu Guðmundur Hálfðánarson og Ragnheiður Kristjánsdóttir um lýðveldið í sögulegu ljósi og stýrði Sigrún Stefánsdóttir umræðunum. Í seinni málstofunni ræddu Eva Heiða Önnudóttir og Þorvaldur Gylfason um lýðræði og stjórnskipan íslenska lýðveldisins, og sá Birgir Guðmundsson um að stýra umræðunum. Í tengslum við málþingið voru sýndar ljósmyndir frá Akureyri þegar bæjarbúar fögnuðu stofnun lýðveldis á Íslandi 17. júní 1944 sem Minjasafnið á Akureyri tók saman, og boðið var upp á þjóðlegar veitingar í kaffihléinu.

Bakarís-fyrirlestrar

Bakarís-fyrirlestrarnir eru samstarfsverkefni AkAk og Brauðgerðarhúss Akureyrar. Markmið þeirra er að kynna verkefni sem fólk hefur unnið að hjá AkAk, bjóða upp á viðburði í Sunnuhlíð og gefa bæjarbúum tækifæri til að fræðast og spjalla um fjölbreytt viðfangsefni.

Fyrsti bakarís-fyrirlesturinn fór fram í febrúar 2023 en þá kynnti dr. Hulda Sædís Bryngeirsdóttir, hjúkrunarfræðingur og aðjúnkt við Háskólann á Akureyri, niðurstöður doktorsrannsóknar sinnar um þær leiðir sem íslenskar konur hafa farið til að ná að eflast og vaxa (e. post-traumatic growth) eftir að hafa verið beittar ofbeldi í nánu sambandi. Næsti bakarís-fyrirlestur var haldinn í október 2023 en þá kynnti dr. Steinunn A. Ólafsdóttir, sjúkraþjálfari og lektor við Heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands, niðurstöður doktorsrannsóknar sinnar um heilsu og færni einstaklinga sem hafa fengið heillaslag. Um 40 gestir sóttu fyrirlestrana.

AkureyrarAkademían, Sunnuhlíð 12, 603 Akureyri, sími 833-9861, veffang <https://www.akak.is/>
Ábyrgðarmaður Fréttabréfs Aðalheiður Steingrímsdóttir, netfang akak@akak.is